

«Я БАЯЛАСЯ СУРОЧЫЦЬ СВАЁ ШЧАСЦЕ...»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Віктар якраз толькі прыехаў пасля арміі. Я вяла камсамольскі сход. Ён паглядзеў на мяне — а я была дзяўчына мэтанакіраваная, правільная, — і адразу, з першага погляду, закахаўся. А я яго спачатку не заўважала: высокі, шыя даўжэзняя, і наогул — мне было не да залацанняў!

Святлана, тады яшчэ яе прозвішча было Яскевіч, у гэты калектыў паступіла на 5 гадоў раней, у 1952 годзе. Яе спачатку браць не хацелі — на той час ёй было ўсяго 15 гадоў. Але ўсё ж такі ўзялі. І хутка Святлана вырасла да салісткі ансамбля.

— Ведаеце, я па характары была сарамлівая, ніколі наперад не лезла, але калі выходзіла на сцэну — усё! Гэта было маё! Мяне ўвесь час стараліся паставіць напрыканцы выступлення, таму што я добра круцілася. Я сыходзіла са сцэны апошняя пад гром апладысmentaў. У 16 гадоў мяне ўзнагародзілі медалём «За працоўную адзнаку» — настолькі я старалася!

«Ён патэлефанаваў мне з пошты: «Света, у нас на трэці тур няма рэпертуару! Не ведаем, што рабіць! Прыязджай, падтрымай!»

У 1959 годзе яна перайшла ў цяперашні заслужаны калектыў «Дзяржаўны ансамбль танца Беларусі». Ён стаў для яе лёсавызначальным...

Сваім шляхам, паступова, але настойліва, ішоў у мастацтва і Віктар Вуячыч.

— Ён нарадзіўся ў сямі, дзе ўсе спявалі — маці і яе радня. Яна казачка была, такая прыгожая. Яны любілі збірацца і спяваць. І ў Віці голас быў ад прыроды. Бацька ж яго — югаслаў з Сербіі, прыехаў у СССР з Амерыкі ў 1932 годзе. У Сербіі не было працы, і ён паехаў у Злучаныя Штаты, а там — таксама крызіс! А тут — маладая Савецкая Рэспубліка, і трэба ўзнімаць прамысловасць. І ён прыехаў у Харкаў на завод, на пасадку галоўнага інжынера. Там пазнаёміўся з Віцінай мамай — яна работала ў сталовай — і ажаніўся. Яна была маладая, прыгожая, а ён — ужо ў гадах. Нарадзіўся Віця. Яму было 9 месяцаў, калі бацькі разышліся. Спачатку маці забрала дзіця. Потым бацька паехаў да яе і забраў Віцю. І вось, калі пачалася вайна, гэты завод эвакуявалі, і Віця паехаў разам з бацькам. Ён ужо ладны хлопчык быў і ў эвакуацыі працаваў токарам на заводзе. Віця пазней быў у тым горадзе на гастролях, дык там захаваўся яго станок, і нават шылдачка была!

ТРАПІЎ ПАЛЬЦАМ... У МІНСК

Віктар Вуячыч разам з бацькам эвакуяваўся ў горад Рубцоўск, што на Алтаі. Там і прайшло яго дзяцінства, там ён пачаў спяваць у хоры мясцовага Дома культуры.

У 1953 годзе Віктара прызвалі ў войска. Служыў у Ленінградзе, быў артыстам Чырванасцяжнага Балтыйскага флоту. А пасля службы лёс закінуў яго ў Мінск — зусім выпадкова...

— Ехаць пасля арміі да бацькі ў Луганскую вобласць, у станіцу, дзе той жыў, яму ўжо не хацелася. Віця зведзіў жыццё ў вялікім горадзе, спяваў у вялікім ансамблі... Зразумела, ён хацеў у горад, але ў які, ён яшчэ сам не вызначыў. І ведаеце, як гэта бывае ў маладосці?! Віселі на сцяне карта, і Віця сказаў хлопцам: «Зараз вочы заплешчу і куды пальцам тыцну, туды пасля арміі і паеду...» Ну і патрапіў пальцам у Мінск... Прыехаў сюды і паступіў у народны хор.

Лёс не падмануў хлопца. Тут, у Мінску, яго чакалі сямейнае шчасце і поспех у калектыве. Але тады ён яшчэ пра гэта не ведаў.

Мемарыяльная дошка, якая вісіць на доме, дзе жыў Віктар ВУЯЧЫЧ.

— Мы пажаніліся ў 1962 годзе. Праз год у нас нарадзіўся сын. А да гэтага часу мы сустракаліся. Але не так, як сёння сустракаюцца, разумеете?... Адносіны паміж дзяўчынай і маладым чалавекам у той час былі абсалютна іншыя. Ды і грошай у нас не было, каб пажаніцца. Мама казала: «Ну, як за такога замуж выходзіць — сама бедная, і за беднага?!» Яна была супраць Віці. Вельмі! Мама наогул яго не прызнавала аж да таго моманту, калі мы пажаніліся. І я не магу сказаць, што тады яго кахала. Але Віця сваёй настойлівасцю ўзяў! Да таго ж ён такі адданы быў! І вось так — паступова ўсё перарасло ў тое, што неўзабаве мы проста дыхаць не маглі адно без аднаго!

У 1963 годзе Святлана нарадзіла сына Андрэя. У дэкрэтным водпуску была ўсяго 30 дзён, а потым выйшла на працу. І зноў танцавала і ездзіла на гастролі. З маленькім сынам дома заставалася бабуля. Тая, што была супраць шлюбу Святланы з Віктарам, потым фактычна прысвяціла іх сямі сваё жыццё — яна ў 40 з невялікім кінула працу і выхоўвала ўнука.

Самы шчаслівы дзень у іх жыцці — той, калі ў 1966 годзе Віктар Вуячыч стаў пераможцам I Усесаюзнага конкурсу савецкай песні. Дзень, які змяніў да лепшага ўсё іх жыццё.

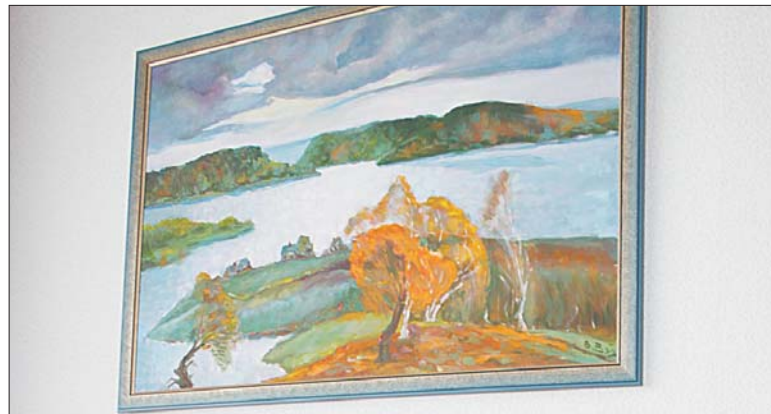
Сям'я двух маладых артыстаў без званняў і заслуг жыла бедна. А яшчэ — маленькае дзіця на руках, а яшчэ — маці на ўтрыманні! Жылі фактычна на сутачны ад камандзіровак. У той час творчыя калектывы ездзілі на гастролі па ўсім Савецкім Саюзе на 2-3 месяцы: па Сібіры, па Украіне, па Сярэдняй Азіі... Віктар ужо скончыў музычнае вучылішча ў Мінску, працаваў у ансамблі песні і танца Беларускай ваеннай акругі. Святлана была салісткай Дзяржаўнага ансамбля танца, доўшой калектыву. Колькі цудоўных танцавальных вобразаў стварыла яна на сцэне! У яе — сотні і сотні сольных выхадаў у танцах «Крыжачок», «Перадёлка», «На Купалле», «Завіруха» і іншых...

«ЁН ЗАЎСЁДЫ МЯНЕ СУСТРАКАЎ»

Віктар і Святлана Вуячычы працавалі ў розных калектывах і, вядома, у іх былі розныя гастрольныя графікі. Але ні сціплае фінансаванае становішча на пачатку сямейнага жыцця, ні частыя і доўгія расстанні не маглі пагасіць іх каханне. Наадварот, з кожным годам яно мацнела.

— У той час яшчэ тэлефонаў у нас не было — дык мы пісьмы адно аднаму пісалі і на пошту бегалі! А ў мяне тады ўжо Андрэйка вунь які вялікі быў! Віця, калі ўжо стаў салістам і ў нас з'явіліся грошы, дзе б я ні была на гастролі, заўсёды прыязджаў да мяне — на 2 дні, на 3... Віктар мне казаў: «Калі я на гастролі, я так ужо рыхтуюся да сустрэчы з табой, так рыхтуюся!» Заўсёды перад нашай сустрэчай падтрымаў... І я, дарэчы, таксама рыхтавалася — бегла ў цырульню, рабіла прычоску. І яшчэ,

дзе б я ні была, ён заўсёды мяне сустракаў. Калі пасля канцэрта мы прыязджалі дадому а першай гадзіне ночы ці а другой, ён чакаў мяне ля цырка. Заўсёды! Памятаю, мяне ноччу з аўтобуса высадзілі, гляджу — ідзе ў кажуху, шапку пад барадой завязаў... Мароз!.. Прайду вам скажу: я жыла і баялася спудзіць сваё шчасце. Вось у нас часта дзяўчаты гавораць: «Вой, у той такі мужык, такі мужык!» А я баялася хваліцца, што я шчаслівы чалавек, каб не сурочыць. Столькі гадоў жылі разам і не сварыліся! Пры сустрэчах мы нагаварыцца не маглі, не паспявалі ўсё расказаць адно аднаму.

Святлана ВУЯЧЫЧ дома. На сцяне — карціна, якую намалюваў спявак. 2015 г.

Вядома, самы шчаслівы дзень у іх жыцці — той, калі ў 1966 годзе Віктар Вуячыч стаў пераможцам I Усесаюзнага конкурсу савецкай песні. Дзень, які змяніў да лепшага ўсё іх жыццё. І Святлана ў гэты знамянальны момант была побач з мужам.

— Масква, усесаюзны конкурс, там такія глыбы ўдзельнічалі — Кабзон, Мулерман, Макараў!.. Віця ж у той час у ансамблі БВА спяваў. І яму проста праранавалі з Міністэрства культуры паўдзельнічаць у конкурсе. Пачалі рыхтавацца, стварылі інструментальную групу для музычнага суправаджэння... Гэта сёння можна прыехаць на конкурс, праспяваць адну песню — і будзь здаровы! А тады трэба было спець 15 рознажанравых песень!

На конкурсе, які праводзіўся ў тры туры, трэба было праспяваць 5 пе-

сень, прысвечаных Вялікай Айчыннай вайне, пяць эстрадных шлягераў і пяць сучасных. Да трэцяга тура, у якім трэба было спяваць сучасныя песні, Віктар Вуячыч і яго музыканты не рыхтаваліся — былі ўпэўнены, што не дойдучь. Яны нават твораў такіх не назіралі. Рэпэціравалі толькі песні Вялікай Айчыннай вайны і прысвечаныя ёй, і перш за ўсё — песню Ігара Лучанка на словы Міхаіла Ясеня «Памяць сэрца» («Не спіцца толькі ветэрану...»)

І гэтая песня так спадабалася журы, што Віктар Вуячыч прайшоў на другі тур! Узначальваў журы легендарны Леанід Уцёсаў. Ён быў проста расчулены, калі пачуў, як Віктар прыгожа і пранікнёна праспяваў песню «Сэрца» (музыка І. Дунаеўскага на словы В. Лебедзева-Кумача). Гэта ж была славетная «ўцёсаўская» песня! І Віктар прайшоў на трэці тур...

— Ён патэлефанаваў мне з пошты: «Света, у нас на трэці тур няма рэпертуару! Не ведаем, што рабіць! Прыязджай, падтрымай!» Я — у Маскву! Віктар з музыкантамі ўзялі яшчэ 5 сучасных песень, хуценька зрабілі аранжыроўкі, парэпэціравалі і — наперад! І трэці тур прайшлі! І вось — чакаем вынікі. Усё чамусьці надта затрымлівалася: ужо гадзіна ночы, а журы не выходзіць. Мы ўсе сядзім у зале, знемагаем... Раптам зашумелі — зараз будуць аб'яўляць месцы! Члены журы выйшлі на сцэну і спачатку сталі называць дып-

ВАЛОДАЎ СЭРЦАМІ МІЛЬЁНАЎ

Гэта быў трыумф, сапраўдны прарыў беларускіх выканаўцаў на вялікую эстраду! Зазначу, што падзея адбывалася яшчэ ў «дапесняроўскі» перыяд. Віктар Вуячыч адрэза стаў шырока вядомым і запатрабаваным артыстам. Ён пачаў выступаць па ўсёй тагачаснай вялікай краіне і за мяжой. Яго прыродны талент, высакародная знешнасць і неверагодная абаяльнасць заваўвалі гледзельныя залы, артыст завалодаў сэрцамі мільёнаў тэлевізійных і радыёслухачоў. Музыкае кіраўніцтва ахвотна пасылала яго на розныя псе-сенныя спаборніцтвы.

«Мама наогул яго не прызнавала аж да таго моманту, калі мы пажаніліся. І я не магу сказаць, што тады яго кахала. Але Віця сваёй настойлівасцю ўзяў!»

У 1967 годзе Віктар Вуячыч выступіў ў Балгарыі на міжнародным конкурсе вакальных выканаўцаў «Залаты Арфей» і стаў лаўрэатам 2-й прэміі. Праз год, у 1968-м, прыняў удзел у міжнародным фестывалі песні ў польскім Сопаче. У 1971 годзе разам з Ігарам Лучанком яны паліцелі праз акян — на міжнародны фестываль у Чылі...

У ліпені 1976 года Віктару Вуячычу было прысвоена ганаровае званне народнага артыста БССР. Святлана Вуячыч была ўганаравана гэтым званнем у сакавіку 1978 года.

Гастролі адкрывалі для народных артыстаў Вуячычаў краіны, якія ў той час былі закрытыя для большасці іх суайчыннікаў, — Югаславія, Венгрыя, Германія, Фінляндыя, Швецыя, Бельгія, Швейцарыя, Злучаныя Штаты Амерыкі, Францыя, Сірыя, Ліван... Праўда, ляталі Віктар і Святлана паасобку, часам сустракаліся... у паветры. Адзін адлятаў на гастролі, другі прылятаў.

А потым прыйшлі 1990-я гады. Пасля распаду Савецкага Саюза Віктар Вуячыч выступаў, у асноўным, толькі ў Беларусі. Ён супрацоўнічаў з Белдзяржрадыё і Белдзяржфілармоніяй. На працягу некалькіх гадоў (да сваёй смерці ад цяжкай хваробы) быў мастацкім кіраўніком дзяржаўнага аб'яднання «Белканцэрт».

Віктар Вуячыч стаяў каля вытокаў музычнага фестывалю «Залаты шлягер» у Магілёве, ён шмат зрабіў, каб гэты песенны форум жыў. І пасля смерці майстра для ўдзельніц фестывалю быў заснаваны спецыяльны прыз імя Віктара Вуячыча.

— Цяпер модна пра сябе раска-ваць. А тады Віця мне сказаў: «Бяда — толькі наша, і каб ніводзін чалавек пра яе не ведаў!» І ніхто не ведаў. Ён ляжаў у бальніцы, я ўзімалася а 5 гадзіне раніцы і ехала ў Бараўляны. Кожны дзень — уранку і ўвечары... Тры месяцы ён там, потым — дома, потым зноў — туды... І вось ведаеце, пра што я думаю? Недадала!.. Ён жа мяне прасіў: «Светачка, Ланачка, ну што ты ўвесь час бегаеш, ну сядзь, пасядзь!.. Ну паляжы каля мяне!» А калі — «паляжы»? Мне ж трэба было на рынак! На працу! Працэдурі яму зрабіць!.. «Хуткую» выклікаць, каб укалолі! І ўсё я адна: у сына Андрэя жонка цяжарная была, потым — дзіця маленькае! Ды я і не прывыкла перакладваць свае праблемы на кагосьці. І вось аб гэтым я шкадую цяпер, думаю — трэба было сядзець ля яго!..

Мы амаль 40 гадоў пражылі разам. І каб вялікае каханне спачатку — дык не было яго... А потым — жыць не маглі адно без аднаго! Мне часта гавораць — звячка гэта! Ну якая ж гэта звячка? Каханне!

Віктар Вуячыч пайшоў з жыцця 17 верасня 1999 года. Яго сын Андрэй скончыў інстытут замежных моў, працуе ў дзяржаўнай установе, мае двух сыноў, Аляксея і Мікіту. Святлана Сямёнаўна Вуячыч, народная артыстка Беларусі, па-ранейшаму адданая Дзяржаўнаму ансамблю танца Беларусі...

Тамара БУНТА.